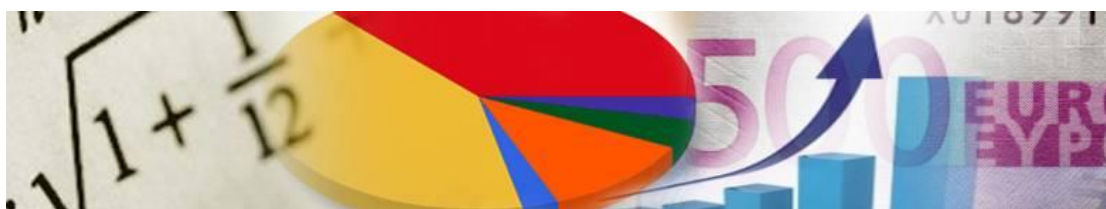

Πρόγραμμα Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

«Διεθνείς Οικονομικές Κυρώσεις & Περιοριστικά Μέτρα (Embargoes and Restrictive measures)

-

Μια πρακτική προσέγγιση»

Εργαστήριο Επενδυτικών Εφαρμογών
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γενικά

Με τον όρο **Εμπάργκο** ορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται από ένα κράτος σε ένα άλλο, κυρίως για λόγους προάσπισης του εθνικού συμφέροντος, και περιλαμβάνει την διακοπή των εμπορικών σχέσεων των χωρών που εμπλέκονται, από μια συνομοσπονδία κρατών (π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση) ή ακόμη πιο γενικευμένα από τον ΟΗΕ. Πρακτικά πρόκειται για περιορισμούς σε εμπορικές συναλλαγές και ταξίδια. Σκοπός του εν λόγω μέτρου πίεσης είναι η προαγωγή των κανόνων διεθνούς δικαίου, η διατήρηση της ειρήνης, η εδραίωση και στήριξη της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και η πρόληψη συγκρούσεων και η ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας.

Η πολυπλοκότητα των κυρώσεων που πλέον επιβάλλονται («στοχευμένες» και συνδυαστικές κυρώσεις), οι απαιτήσεις της νομοθεσίας για συνεχή και σε πραγματικό χρόνο παρακολούθηση των συναλλαγών με Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα και Οντότητες που προέρχονται από χώρες στις οποίες έχουν επιβληθεί περιοριστικά μέτρα και εμπάργκο, η συχνότερη προσθαφαίρεση ονομάτων που υπόκεινται σε κυρώσεις και τέλος το ύψος των ποινών που επιβάλλονται, καθιστούν πλέον υποχρεωτική την ανάπτυξη μηχανισμών για την προσεκτική παρακολούθηση των κυρώσεων.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα πολυετούς εμπάργκο είναι το εμπάργκο των ΗΠΑ ενάντια στην Κούβα, που ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας του 1950, όταν ανέλαβε την εξουσία ο Φιντέλ Κάστρο και τώρα έχει αρχίσει σταδιακά να χαλαρώνει, πράγμα που δημιουργεί πιο σύνθετα προβλήματα στην πράξη. Ενδεικτικό είναι ότι επιτρέπεται η αγορά πούρων για προσωπική χρήση σε Αμερικάνικα Δολάρια ή Ευρώ από τους επισκέπτες στην Κούβα, αλλά όχι για εμπόριο. Ωστόσο, αν μια εταιρεία θέλει να εισάγει πούρα από την Κούβα, η συναλλαγή θα γίνει σε Ευρώ, διότι η ΕΕ δεν έχει επιβάλλει εμπάργκο ενάντια στην Κούβα, ενώ οι ΗΠΑ διατηρούν ακόμη το εμπάργκο για τις εμπορικές συναλλαγές.

Αντίστοιχα, Οικονομικές Κυρώσεις σε βάρος της Ρωσίας έχει επιβάλλει και η ΕΕ, προκειμένου να πάψει να υποστηρίξει τις ομάδες των αυτονομιστών στην Ουκρανία. Σαν απάντηση σε αυτές τις κυρώσεις, η Ρωσία επέβαλε εμπάργκο εναντίον των χωρών της ΕΕ, με έμφαση στα αγροτικά προϊόντα.

Αν τα παραδείγματα αυτά φαντάζουν ιδιαίτερα περίπλοκα για να επενδύσει ένα υπόχρεο πρόσωπο σε ελέγχους, αρκεί να αναλογισθεί κανείς το κόστος σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Το υψηλότερο μέχρι σήμερα πρόστιμο έχει επιβληθεί στην BNP Paribas (\$8,9 δισεκατομμύρια κατόπιν συμβιβασμού), δίχως αυτό να σημαίνει ότι μικρότερα πρόστιμα αποτελούν αμελητέα μεγέθη.

Ο **ρόλος των εμπλεκόμενων στελεχών** (Compliance Officers / Νομικές Υπηρεσίες) σε επιχειρήσεις και σε οργανισμούς αποκτά συνεχώς μεγαλύτερη σπουδαιότητα, εφόσον η επιτυχία των επιδιωκόμενων στόχων μέσω των εμπάργκο εξαρτάται από την επιτυχή εφαρμογή τους. Τα στελέχη αυτά καλούνται να παρακολουθούν τις εξελίξεις και να διενεργούν τους ελέγχους που επιβάλλονται από το τοπικό και διεθνές νομοθετικό πλαίσιο (ανάλογα με τη χώρα επιβολής των περιοριστικών μέτρων, του νομίσματος των συναλλαγών, αλλά και των εμπλεκόμενων προσώπων). Σε μικρότερα νομικά πρόσωπα,

το ρόλο αυτό αναλαμβάνει ο υπεύθυνος υπάλληλος συμμόρφωσης, ενώ αντίστοιχες υποχρεώσεις υφίστανται και για τα «Υπόχρεα Πρόσωπα» εκτός του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Σε αυτό το περιβάλλον, καθίσταται **αναγκαία η συνεχής εκπαίδευση** του προσωπικού των εταιρειών και των οργανισμών που υπόκεινται στις σχετικές ρυθμίσεις, για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων του.

Για το λόγο αυτό αναπτύχθηκε το **συγκεκριμένο πρόγραμμα**, με στόχο να προσφέρει μια **πιο κατανοητή και πρακτική** προσέγγιση των θεμάτων που συνδέονται με τα εμπάργκο και τα περιοριστικά μέτρα. **Φορέας Υλοποίησης**

Το Πρόγραμμα οργανώνεται από το **Εργαστήριο Επενδυτικών Εφαρμογών (ΕΠΕΦΑ)** του Τομέα Οικονομικής και Διοίκησης Επιχειρήσεων - Χρηματοοικονομικής, του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Ο φορέας **έχει σημαντική και πολυετή εμπειρία** στην υλοποίηση εφαρμοσμένων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δράσεων, όπως το Πρόγραμμα Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στην Κανονιστική Συμμόρφωση και στην Αντιμετώπιση του Ξεπλύματος Βρώμικου Χρήματος (www.compliance.econ.uoa.gr).

Περιγραφή Προγράμματος

Στόχοι του Προγράμματος

Με την ολοκλήρωση του Προγράμματος οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να κατανοήσουν και να γνωρίζουν:

- Τις βασικές έννοιες και τους κινδύνους των περιοριστικών μέτρων και κυρώσεων.
- Τις πιο σημαντικές διεθνείς κυρώσεις και τα περιοριστικά μέτρα που είναι σήμερα σε ισχύ.
- Την πλήρη νομοθεσία που διέπει τις κυρώσεις και τα περιοριστικά μέτρα που έχουν επιβληθεί διεθνώς.
- Τον τρόπο χειρισμού των συναλλαγών που κινούνται στα όρια των περιοριστικών μέτρων και των απαγορεύσεων (embargo / restrictive measures).
- Τους Διεθνείς Οργανισμούς και φορείς που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επιβολή των κυρώσεων και περιοριστικών μέτρων.

Επίσης, οι συμμετέχοντες θα έχουν στην διάθεσή τους το νομοθετικό πλαίσιο (Οδηγίες, Κανονισμούς, Διατάγματα, Νόμους, Εγκύκλιους, Διατάξεις, Αποφάσεις κ.λπ.) που διέπει **όλα** τα υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 του Ν. 3691/2008, καθώς και αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις και διατάξεις από άλλες χώρες.

Σε Ποιους Απευθύνεται το Πρόγραμμα

Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- Μονάδες και Στελέχη Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- Μονάδες και Στελέχη Καταπολέμησης Ξεπλύματος Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.
- Στελέχη Τραπεζών.
- Στελέχη Ναυτιλιακών Εταιρειών.
- Στελέχη Εταιρειών Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών.
- Στελέχη Ασφαλιστικών Εταιρειών.
- Στελέχη Εισηγμένων Εταιρειών.

- Στελέχη εταιρειών που σχεδιάζουν και υποστηρίζουν πληροφοριακά συστήματα με στόχο την εναρμόνιση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών στις κανονιστικές απαιτήσεις.
- Στελέχη Ρυθμιστικών Φορέων της αγοράς χρήματος και κεφαλαίου.
- Στελέχη που ασκούν ελεγκτικές αρμοδιότητες σε εταιρείες (όπως εσωτερικοί ελεγκτές, ορκωτοί ελεγκτές και στελέχη διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου).
- Λοιπά Υπόχρεα Πρόσωπα όπως Δικηγόρους, Λογιστές, Κοσμηματοπώλες, Μεσίτες, Καζίνο, Επιχειρήσεις Τυχερών Παιγνίων, Εμπόρους πολύτιμων λίθων και μετάλλων κ.λπ.
- Ιδιώτες, απόφοιτους ή σπουδαστές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που επιθυμούν να επιμορφωθούν σχετικά με τα Εμπάργκο και τα Περιοριστικά μέτρα, τους κινδύνους και τα προβλήματα που δημιουργούν.

Οφέλη από την Παρακολούθηση του Προγράμματος

Το Πρόγραμμα:

- Παρέχει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για το τί θα πρέπει να γνωρίζουν όλοι οι εμπλεκόμενοι αναφορικά με τα εμπάργκο και τα περιοριστικά μέτρα, τόσο θεωρητική όσο και πρακτική.
- Θέτει προβληματισμούς και παραθέτει παραδείγματα από τη διεθνή και την ελληνική πραγματικότητα.
- Προτείνει εργαλεία και μεθόδους που αποβαίνουν χρήσιμες στην καθημερινή εργασία.
- Καλύπτει τις ανάγκες όλων των κλάδων που υπόκεινται στις διατάξεις του βασικού νόμου για την καταπολέμηση της «Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας» (Ν.3691/2008).
- Υλοποιείται από έμπειρα τραπεζικά στελέχη τα οποία συνδυάζουν σχετική διδακτική και εργασιακή εμπειρία.
- Παρέχει τη δυνατότητα συμμετοχής στο Πρόγραμμα δίχως την ανάγκη φυσικής παρουσίας και προσφέρει ευελιξία.
- Παρέχει 20 CPEs στο γνωστικό αντικείμενο της Αντιμετώπισης Ξεπλύματος Βρώμικου Χρήματος.

Εκπαιδευτική Μεθοδολογία

Το Πρόγραμμα πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, στην οποία αποκτά πρόσβαση κάθε συμμετέχων μέσω προσωπικού κωδικού. Η είσοδος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μπορεί να πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε ημέρα και ώρα, με μόνη προϋπόθεση την κατοχή ηλεκτρονικού υπολογιστή και την πρόσβαση στο διαδίκτυο. Σημειώνεται ότι οι γνώσεις που απαιτούνται για την πλοήγηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα είναι βασικού επιπέδου.

Το Πρόγραμμα έχει δομηθεί σε **2 εκπαιδευτικές ενότητες**, οι οποίες συνολικά αντιστοιχούν σε **50** ώρες εκπαίδευσης και έχουν κατανεμηθεί σε **4 εκπαιδευτικές εβδομάδες**.

Την πρώτη και τη δεύτερη εκπαιδευτική εβδομάδα αναρτάται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα το εκπαιδευτικό υλικό του Προγράμματος, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, θεωρία, ερωτήσεις, ασκήσεις και μελέτες περιπτώσεων (case studies), καθώς και το προτεινόμενο σχέδιο μελέτης.

Στο τέλος της δεύτερης εβδομάδας, οι συμμετέχοντες εξετάζονται στη διδακτέα ύλη συνολικά, μέσω **ενός διαγωνίσματος** που τους ανατίθεται μέσω ερωτήσεων, ασκήσεων και μελέτες περιπτώσεων (case studies), ηλεκτρονικά. Το χρονικό διάστημα που τους παραχωρείται για την υποβολή των απαντήσεών τους είναι 15 ημέρες.

Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια της **1ης** και της **3ης** εβδομάδας θα υλοποιηθούν **διαζώσεις** συναντήσεις (μία κάθε φορά) με τον εισηγητή του Προγράμματος, οι οποίες θα βιντεοσκοπούνται για να μπορούν να τις παρακολουθήσουν και οι συμμετέχοντες που δεν θα μπορέσουν να παρευρεθούν στις συναντήσεις, σε ημέρες και ώρες που ανακοινώνονται εγκαίρως. Με αυτόν τον τρόπο παρέχεται η δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας και συνεργασίας με τον εισηγητή. Κάθε συμμετέχων στο Πρόγραμμα έχει τη δυνατότητα καθημερινής επικοινωνίας με τους εισηγητές χρησιμοποιώντας την ηλεκτρονική πλατφόρμα (**forum**).

Η κλίμακα βαθμολογίας του διαγωνίσματος κυμαίνεται από 0% έως 100%. Η χορήγηση του Πιστοποιητικού πραγματοποιείται σε περίπτωση που ο εκπαιδευόμενος λάβει στο διαγώνισμα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σημειώνεται ότι οι περιπτώσεις α) μη εμπρόθεσμης συμμετοχής στο διαγώνισμα, β) βαθμολόγησης μικρότερης από 50% και γ) αντιγραφής των απαντήσεων, θεωρούνται ως αποτυχία. Στη συνέχεια, δίνεται η δυνατότητα επανάληψης της εξέτασης μία επιπλέον φορά, σε χρονοδιάγραμμα που ανακοινώνεται εγκαίρως. Αν και σε αυτήν την περίπτωση ο εκπαιδευόμενος δεν λάβει βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%, τότε αδυνατεί να λάβει το Πιστοποιητικό.

Δομή του Προγράμματος

- Βασικές Αρχές & Ορισμοί
- Τί θα πρέπει να γνωρίζουν οι εμπλεκόμενοι φορείς
- Πλήρες Κανονιστικό πλαίσιο
- Κυρώσεις ΗΠΑ & ΕΕ
- Κυρώσεις άλλων χωρών όπως Ην. Βασίλειο, Αυστραλία, Καναδάς κ.ά.
- Κυρώσεις ΟΗΕ
- Επιπτώσεις των κυρώσεων στους τομείς της οικονομίας (διεθνές εμπόριο, χρηματοπιστωτικό σύστημα, ταξίδια)
- Παράγοντες που επηρεάζουν τον κίνδυνο από τη μη συμμόρφωση με περιοριστικά μέτρα
- Διεθνείς οργανισμοί

- Τυπολογίες
- Case Studies
- Ποινές που έχουν επιβληθεί διεθνώς

Ο εισηγητής του Προγράμματος

Κωνσταντίνος Κατσαντώνης

Ο κ. Κωνσταντίνος Κατσαντώνης είναι στέλεχος της Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς με περισσότερα από 25 χρόνια εμπειρία στο χρηματοπιστωτικό τομέα στον Εσωτερικό Έλεγχο και στην Κανονιστική Συμμόρφωση. Ασχολείται με την Κανονιστική Συμμόρφωση από το 2000, ως υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης στην BNP PARIBAS – Υποκατάστημα Αθηνών και στην συνέχεια ως προϊστάμενος της Μονάδας Ξεπλύματος Βρώμικου Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας στην Millennium Bank. Διατέλεσε, επίσης, Επικεφαλής της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit) στην BNP Paribas – Υποκατάστημα Αθηνών την περίοδο 1998 έως 2006. Είναι απόφοιτος του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με εξειδίκευση στη Διοίκηση Επιχειρήσεων. Κατέχει πιστοποίηση Υπευθύνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών.

Χρήσιμες Πληροφορίες

Διάρκεια Προγράμματος

Το Πρόγραμμα θα αρχίσει στις **20 Φεβρουαρίου 2017** και θα ολοκληρωθεί στις **19 Μαρτίου 2017** (διάρκεια 4 εβδομάδες).

Αίτηση Συμμετοχής στο Πρόγραμμα

Οι αιτήσεις συμμετοχής ξεκινάνε τη **Δευτέρα 9 Ιανουαρίου 2017** και θα ολοκληρωθούν την **Τετάρτη 15 Φεβρουαρίου 2017**.

Όσοι ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν καλούνται όπως συμπληρώσουν τη σχετική αίτηση που βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.compliance.econ.uoa.gr.

Σημειώνεται ότι το Πρόγραμμα θα υλοποιηθεί υπό την προϋπόθεση της συμπλήρωσης ικανού αριθμού συμμετεχόντων.

Εγγραφή στο Πρόγραμμα

Η ειδοποίηση κάθε ενδιαφερόμενου για την έγκριση της αίτησής του θα γίνει μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος, με το οποίο θα λαμβάνει συγκεκριμένες οδηγίες. Η εγγραφή θα ολοκληρώνεται με την πληρωμή της πρώτης δόσης των διδάκτρων. Οι προσωπικοί κωδικοί πρόσβασης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος, καθώς και οδηγίες χρήσης της, θα σταλούν, μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος την ημέρα έναρξης του Προγράμματος.

Δίδακτρα

Τα δίδακτρα του Προγράμματος είναι **300 ευρώ**, τα οποία καταβάλλονται σε δύο ισόποσες δόσεις.

Προσφέρεται **έκπτωση 10%** σε περίπτωση συμμετοχής τριών ή περισσότερων ατόμων από μία επιχείρηση και σε κατόχους κάρτας ανεργίας από τον ΟΑΕΔ.

Για όλους όσοι έχουν ολοκληρώσει κάποιο από τα άλλα Προγράμματα των **KEMEX** και **ΕΠΕΦΑ** τα δίδακτρα διαμορφώνονται σε **200 ευρώ**.

Σε περίπτωση ακύρωσης της συμμετοχής έως και 5 ημέρες πριν από την έναρξη των μαθημάτων επιστρέφεται η καταβληθείσα πρώτη δόση των διδάκτρων. Μετά από αυτήν την προθεσμία δεν πραγματοποιείται επιστροφή διδάκτρων.

Πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης

Παρέχεται σε κάθε εκπαιδευόμενο / εκπαιδευόμενη μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος, εφόσον λάβει σε κάθε εκπαιδευτική ενότητα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%.

Περισσότερες Πληροφορίες

Περισσότερες πληροφορίες για το Πρόγραμμα είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα www.compliance.econ.uoa.gr.